

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2024 m. kovo 15 d.
(OR. en)

6690/1/24
REV 1

POLGEN 41
ECOFIN 205
EMPL 63
SOC 114
COMPET 183
MI 184
ENV 187
IND 89

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	2024 m. Europos semestras – Apibendrinamoji ataskaita

Delegacijoms priede pateikiama pirmininkaujančios valstybės narės parengta Tarybos priimtų išvadų dėl 2024 m. metinės tvaraus augimo apžvalgos, įspėjimo mechanizmo ataskaitos, bendros užimtumo ataskaitos ir rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos apibendrinamoji ataskaita. Dokumente taip pat atsispindėtos per pirmąjį ciklo etapą įvairių sudėčių Tarybos posėdžiuose vykusios atitinkamos diskusijos dėl 2024 m. Europos semestro.

Bendra informacija

2023 m. lapkričio 21 d. Komisija priėmė 2024 m. Europos semestro rudens dokumentų rinkinį, kurį sudarė:

- 2024 m. metinė tvaraus augimo apžvalga¹, kurioje išdėstyti ES ekonominės ir užimtumo politikos prioritetai ateinantiems 12–18 mėnesių, atsižvelgiant į keturis konkurencingo tvarumo aspektus;
- 2024 m. įspėjimo mechanizmo ataskaita², kuria pradėtas metinis makroekonominio disbalanso procedūros ciklas ir kurios įgyvendinimas įtrauktas į Europos semestrą;
- pasiūlymas dėl bendros užimtumo ataskaitos³, kurioje įvertintas ES darbo rinkos atsparumas, akcentuotos sritys, kuriose padaryta pažanga, ir sritys, kuriose reikia siekti pažangos;
- rekomendacija dėl Tarybos rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos⁴ (euro zonai skirta rekomendacija), kurioje rekomenduojama, kad 2024–2025 m. laikotarpiu euro zonos valstybės narės atskirai ir kartu imtųsi veiksmų Euro grupėje.

¹ Dok. 15627/23.

² Dok. 15628/23.

³ Dok. 15438/23 + ADD1.

⁴ Dok. 15630/23.

Metinėje tvaraus augimo apžvalgoje (MTAA) išdėstomi ES ekonomikos ir užimtumo politikos prioritetai, taikytini 12–18 mėnesių nuo jos paskelbimo. Dokumente pateikiamos gairės, kaip stiprinti ES konkurencingumą vykdant žaliąją ir skaitmeninę pertvarką. MTAA pateikta ekonominė perspektyva buvo grindžiama 2023 m. lapkričio mėn. Komisijos rudens ekonomine prognoze⁵, iš kurios matyti, kad Europos ekonomika auga lėčiau, kadangi pirmuosius tris 2023 m. ketvirčius BVP rodė nedaug augimo požymių (2023 m. BVP augimas ES ir euro zonoje buvo 0,6 %).

MTAA nurodyti svarbūs struktūriniai iššūkiai – mažas našumo augimas, senėjimas, socialinė įtrauktis; šiuos klausimus reikia spręsti toliau siekiant tvaraus konkurencingumo. Trikdantys geopolitiniai įvykiai taip pat parodė, kad ES turi išlikti konkurencinga pasaulinėje rinkoje, kartu užtikrinant, kad niekas nebūtų paliktas nuošalyje. Ekonominės politikos koordinavimas per Europos semestrą padeda valstybėms narėms spręsti šiuos uždavinius, nes taip suteikiamos aiškos ir gerai koordinuojamos politikos gairės.

MTAA taip pat daug dėmesio skirta tolesniam Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės integravimui į Europos semestrą, kad investicijos būtų nukreiptos į sritis, kuriose reikia reformų.

⁵ [2023 m. rudens Europos ekonominė prognozė](#)

2024 m. sausio 16 d. ECOFIN taryba patvirtino **išvadas dėl 2024 m. metinės tvaraus augimo apžvalgos**⁶. Ministrai pripažino, kad, nors ankstesniais mėnesiais išaugo netikrumas ir neigiamų ekonominės perspektyvos pokyčių rizika, daugiausia dėl geopolitinės įtampos ir jos poveikio energijos rinkų nepastovumui, 2024 m. ekonomikos augimas turėtų laipsniškai atsigauti – tam turėtų padėti vis dar stipri darbo rinka ir besitęsiantis dezinflacijos procesas.

Taryba iš esmės pritarė MTAA išdėstytiems iššūkiams ir ekonominiams prioritetams. Ji pabrėžė, kad svarbu imtis skubių ir koordinuotų politikos veiksmų siekiant stiprinti ES ekonomikos konkurencingumą ir atsparumą, ypatingą dėmesį skiriant būsimų iššūkių, visų pirma susijusių su žaliaja bei skaitmenine pertvarka ir senėjančia visuomene, sprendimui.

Ministrai pažymėjo, kad 2024 m. Europos semestras ir toliau bus susietas su ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų įgyvendinimu ir užtikrins reformų ir investicijų papildomumą su kitomis ES finansavimo priemonėmis. Europos semestre ir toliau daugiausia dėmesio turėtų būti skirta ekonominei, fiskalinei ir užimtumo politikai, be kita ko, su reformomis ir investicijomis susijusiems uždaviniais, kurie nesprenžiami ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose, ir turėtų būti vengiama įvairių priežiūros darbo krypčių dubliavimosi.

⁶ Dok. 5476/24.

2024 m. sausio 16 d. išvadose dėl **2024 m. įspėjimo mechanizmo ataskaitos**⁷ Taryba taip pat pritarė dokumente pateiktam vertinimui dėl makroekonominio disbalanso raidos ir dėl besiformuojančios rizikos. Ministrai paragino veiksmingai įgyvendinti ir geriau integruoti makroekonominio disbalanso procedūrą į ekonomikos valdymo sistemą ir nurodė, kad reikia stebėti esamą ir galintį susidaryti disbalansą ir laiku imtis politinio atsako, be kita ko, įgyvendinti atitinkamas reformas, kaip rekomenduojama konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose Europos semestro kontekste ir kaip numatyta ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose.

2024 m. **Tarybos rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos projekte**⁸ valstybėms narėms rekomenduota kuo greičiau šiais metais laipsniškai panaikinti neatidėliotinas energijos paramos priemonės ir su tuo susijusias sutaupytas lėšas panaudoti deficitui mažinti. Euro zonos šalių ekonomika turėtų užtikrinti tęstinį, greitą ir veiksmingą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų įgyvendinimą visapusiškai naudojantis sanglaudos politikos programomis ir užtikrinti, kad atliekant jų laikotarpio vidurio peržiūrą būtų atsižvelgiama į per Europos semestrą nustatytus naujus uždavinius bei rekomendacijas ir pažangą įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį, nemažinant jų bendro užmojo.

⁷ Dok. 5477/24.

⁸ Dok. 5025/24.

Kalbant apie **rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos projekto** užimtumo ir socialinius aspektus⁹, valstybės narės paragintos remti darbo užmokesčio pokyčius, kuriais švelninamas perkamosios galios praradimas, visų pirma mažas pajamas gaunančių asmenų, tinkamai atsižvelgiant į riziką infliacijos ir konkurencingumo dinamikai ir vengiant ilgalaikių skirtumų euro zonoje. Jos turėtų įgyvendinti aktyvią darbo rinkos politiką siekdamos spręsti darbo jėgos ir įgūdžių trūkumo problemą ir didinti našumą bei augimą, kartu užtikrinant ir sustiprinant adekvačias ir tvarias socialinės apsaugos ir įtraukties sistemas.

Tarybos rekomendacija dėl euro zonos ekonominės politikos turėtų būti priimta po to, kai ją 2024 m. kovo 21–22 d. patvirtins Europos Vadovų Taryba.

2024 m. kovo 11 d. EPSCO taryba priėmė **2024 m. bendrą užimtumo ataskaitą**¹⁰. Dokumente pristatyta užimtumo padėtis Europos Sąjungoje ir užimtumo gairių įgyvendinimas. Ataskaitoje taip pat nurodytos pagrindinės prioritetinės sritys, kuriose reikia imtis politikos veiksmų. 2024 m. bendroje užimtumo ataskaitoje ir toliau daug dėmesio skiriama Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimui. Joje apžvelgiama pažanga siekiant su užimtumu, įgūdžiais ir skurdo mažinimu susijusių ES pagrindinių tikslų iki 2030 m., kuriems taip pat pritarė ES vadovai Porto aukščiausiojo lygio susitikime¹¹, o 2021 m. birželio mėn. – Europos Vadovų Taryba¹².

⁹ Dok. 5146/24.

¹⁰ Dok. 6073/24.

¹¹ [Porto deklaracija](#)

¹² [Europos Vadovų Tarybos išvados, 2021 m. birželio 24–25 d.](#)

Tame pačiame posėdyje Taryba patvirtino **Išvadas dėl 2024 m. metinės tvaraus augimo apžvalgos ir bendros užimtumo ataskaitos**¹³. Dokumente Taryba paragino valstybes nares savo nacionalinėse reformų programose atspindėti metinės tvaraus augimo apžvalgos prioritetus ir bendros užimtumo ataskaitos išvadas ir stiprinti Europos socialinių teisių ramsčio principų įgyvendinimą, kad būtų pasiekti 2030 m. ES pagrindiniai ir nacionaliniai tikslai. Ji paragino valstybes nares toliau modernizuoti socialinės apsaugos ir įtraukties sistemas ir spręsti skurdo ir socialinės atskirties, visų pirma vaikų, klausimus, be kita ko, atsižvelgiant į skaitmeninę ir žaliąją pertvarką, demografinės tendencijas, didelės infliacijos poveikį perkamajai galiai, visų pirma, pažeidžiamiesiems namų ūkiams, ir didėjantį energijos nepritekliaus lygį.

Pasikeitimas nuomonėmis ir politiniai debatai

2023 m. lapkričio 27 d. **EPSCO** taryba surengė politinius debatus dėl žaliųjų kolektyvinių derybų Europos semestro kontekste. Kai kurios valstybės narės pažymėjo, kad žaliosios kolektyvinės derybos kai kuriose ES valstybėse yra dar tik pradiniam etape, tačiau pripažino, kad ši tema galėtų tapti svarbesnė. Palankiai įvertintas valstybių narių keitimasis patirtimi ir geriausios praktikos pavyzdžiais žaliųjų derybų srityje. Socialinis sąžiningumas ir darbuotojų apsauga, taip pat mokymas, kvalifikacijos kėlimas ir perkvalifikavimas yra būtini siekiant prisitaikyti prie naujų rūšių darbo vietų vykdant žaliąją pertvarką, kaip nurodė kai kurios valstybės narės. Socialiniai partneriai turėtų dalyvauti sprendžiant žaliosios pertvarkos pasekmių klausimą socialinio dialogo kontekste.

¹³ 6791/1/24 + COR 1.

Komisijai pristačius rudens dokumentų rinkinį, 2023 m. gruodžio 8 d. **ECOFIN** taryboje pasikeista nuomonėmis dėl Europos semestro. Metinėje tvaraus augimo apžvalgoje išdėstyti ES ekonomikos ir užimtumo politikos prioritetai; įspėjimo mechanizmo ataskaita inicijuojamas metinis makroekonominio disbalanso procedūros etapas; euro zonai skirtoje rekomendacijoje euro zonos valstybėms narėms pateikiamos rekomendacijos dėl politikos, darančios poveikį visos euro zonos veikimui.

2024 m. kovo 11 d. **EPSCO** taryba surengė politinius debatus dėl Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo Europos semestro ir būsimos socialinės darbotvarkės kontekste, kad nustatytų būsimos teisėkūros ciklo politikos prioritetus. Daugelis valstybių narių pripažino, kad Europos socialinių teisių ramstis yra vienas iš svarbiausių ES laimėjimų, ir laikėsi nuomonės, kad būsimos politikos ciklo metu šis ramstis turėtų išlikti socialinės politikos kelrodžiu. Tarp iššūkių valstybės narės nurodė prisitaikymą prie dvejosios pertvarkos ir su tuo susijusį įgūdžių trūkumą, demografinės tendencijas ir (arba) gyventojų senėjimą, poreikį užtikrinti gerą profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą.

Įgyvendinant Europos semestro žalinimo procesą, kurį paprastai prižiūri **Aplinkos** taryba, palaipsniui ieškota būdų, kaip įtraukti aplinkos tvarumo aspektus į Europos semestrą, padedant ieškoti sinergijos su Europos žaliuoju kursu ir 8-osios aplinkosaugos veiksmų programos prioritetiniais tikslais. 2024 m. kovo 1 d., surengusios neformalias konsultacijas raštu dėl Europos semestro aplinkosaugos aspektų, valstybės narės pabrėžė, kad reikia kompleksinių ekonomiką skatinančių veiksmų, kurie padėtų pereiti prie tvaraus vartojimo ir gamybos sistemų, spręsti biologinės įvairovės nykimo problemą ir skatinti žaliųjų technologijų inovacijas.

Pripažindama Parlamento vaidmenį Europos semestre, pirmininkaujanti valstybė narė kartu su Europos Parlamentu 2024 m. vasario 12–13 d. surengė 2024 m. Europos semestro parlamentinę savaitę¹⁴ ES ekonomikos valdymo parlamentiniu požiūriu tema ir dalyvavo Europos Parlamento jungtinėse diskusijose dėl Europos semestro (2024 m. kovo 13 d.).

¹⁴ [Europos Parlamento savaitė | Europos Parlamentas \(europa.eu\)](https://europa.eu/european-council/special-events/european-semester-week)